

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 11 grudnia 2019 r.

Poz. 2383

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY¹⁾ ORAZ MINISTRA GOSPODARKI MORSKIEJ I ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ²⁾

z dnia 21 listopada 2019 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie prowadzenia kursów z zakresu przewozu towarów niebezpiecznych

Na podstawie art. 58 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 382, 534, 730 i 1123) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie prowadzenia kursów z zakresu przewozu towarów niebezpiecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 555) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 2 w pkt 1:
 - a) uchyla się lit. c,
 - b) lit. d otrzymuje brzmienie:
„d) pomieszczenie do przechowywania dokumentacji dotyczącej prowadzonych kursów,”;
- 2) § 4 otrzymuje brzmienie:
„§ 4. 1. Prowadzący kurs zapewnia prowadzenie zajęć dydaktycznych w sali wykładowej, która spełnia następujące wymagania:
 - 1) ma powierzchnię nie mniejszą niż 25 m²;
 - 2) jest wyposażona w stoliki i miejsca siedzące dla każdej osoby biorącej udział w kursie;
 - 3) jest oświetlona, przewietrzana i posiada ogrzewanie;
 - 4) jest odizolowana od innych pomieszczeń w sposób zapewniający kursantom ciszę i brak wpływu czynników negatywnie oddziałujących na koncentrację uwagi lub przyswajanie wiedzy;
 - 5) jest wyposażona w materiały dydaktyczne i pomoce naukowe zapewniające prawidłową realizację celów kształcenia, obejmujące co najmniej plansze oraz prezentacje multimedialne.

2. Jeżeli w sali wykładowej jest prowadzone jednocześnie szkolenie dla więcej niż 20 osób, to powierzchnia określona w ust. 1 pkt 1 zostaje zwiększona o 1 m² na każdą szkoloną osobę powyżej liczby 20 osób.”;
- 3) w § 5 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
„3. Kursant nie może uczestniczyć w więcej niż 8 godzinach lekcyjnych zajęć dziennie w przypadku uczestniczenia w więcej niż jednym kursie tego samego dnia.”;

¹⁾ Minister Infrastruktury kieruje działem administracji rządowej – transport, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury (Dz. U. poz. 101 i 176).

²⁾ Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej kieruje działem administracji rządowej – żegluga śródlądowa, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (Dz. U. poz. 2262).

4) w § 6:

a) w ust. 1 w pkt 2 w lit. b kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) ewidencji wydanych zaświadczeń o ukończeniu kursu obejmującej:

- a) imiona i nazwiska uczestników kursu oraz numery PESEL albo daty urodzenia w przypadku osób nieposiadających numeru PESEL,
- b) zakres i rodzaj ukończonego kursu,
- c) datę ukończenia kursu,
- d) datę odbioru i podpis odbierającego zaświadczenie o ukończeniu kursu,
- e) numer wydanego zaświadczenia o ukończeniu kursu.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Dokumentację, o której mowa w ust. 1, przechowuje się przez okres 5 lat, licząc od dnia dokonania ostatniego wpisu w dzienniku zajęć, w pomieszczeniu umożliwiającym przechowywanie dokumentacji związanej z prowadzonymi kursami w sposób uniemożliwiający dostęp osób postronnych.”,

c) uchyla się ust. 3;

5) § 8 otrzymuje brzmienie:

„§ 8. 1. W ramach kursu ADR początkowego wyróżnia się:

- 1) kurs podstawowy;
- 2) kurs specjalistyczny w zakresie przewozu w cysternach;
- 3) kurs specjalistyczny w zakresie przewozu materiałów i przedmiotów klasy 1;
- 4) kurs specjalistyczny w zakresie przewozu materiałów promieniotwórczych klasy 7.

2. W ramach kursu ADR doskonalącego wyróżnia się:

- 1) kurs podstawowy;
- 2) kurs specjalistyczny w zakresie przewozu w cysternach;
- 3) kurs specjalistyczny w zakresie przewozu materiałów i przedmiotów klasy 1;
- 4) kurs specjalistyczny w zakresie przewozu materiałów promieniotwórczych klasy 7.

3. Kursy, o których mowa w ust. 1 i 2, obejmują również zajęcia praktyczne z zakresu objętego tematyką zajęć teoretycznych oraz sposobów udzielania pierwszej pomocy, gaszenia pożaru oraz postępowania w razie zaistnienia wypadku lub awarii.

4. W odniesieniu do kursów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 oraz w ust. 2 pkt 1 i 2, w celu przeprowadzenia zajęć praktycznych minimalny czas trwania kursu przedłuża się o dodatkową godzinę lekcyjną dla każdego pięciu osób uczestniczących w kursie.”;

6) § 9 otrzymuje brzmienie:

„§ 9. 1. Kurs podstawowy w ramach kursu ADR początkowego lub doskonalącego prowadzony łącznie z jednym lub więcej niż jednym kursem specjalistycznym, o którym mowa w § 8, może odbywać się w formie kursu zintegrowanego.

2. W przypadku kursu zintegrowanego obejmującego swoim zakresem kursy, o których mowa w § 8 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz w § 8 ust. 2 pkt 1 i 2, przeprowadza się jedno zajęcia praktyczne dla całego kursu.”;

7) § 10 otrzymuje brzmienie:

„§ 10. 1. Warunkiem wydania zaświadczenia potwierdzającego ukończenie odpowiedniego rodzaju kursu jest uczestnictwo w zajęciach zgodnie z programem kursu.

2. Dopuszcza się nieobecność na kursie w łącznym wymiarze nieprzekraczającym:

- 1) 45 minut w przypadku kursu, o którym mowa w § 8 ust. 1 pkt 1;
- 2) 30 minut w przypadku kursu, o którym mowa w § 8 ust. 1 pkt 2–4 oraz § 8 ust. 2.

3. W przypadku kursu zintegrowanego stosuje się limity dopuszczalnej nieobecności, o których mowa w ust. 2, przypadające na poszczególne kursy wchodzące w skład kursu zintegrowanego.

4. W przypadku kursu doradcy dopuszcza się nieobecność w wymiarze nieprzekraczającym 25% zajęć teoretycznych.

5. Wzór zaświadczenia o ukończeniu kursu określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.”;

8) załącznik nr 1 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego rozporządzenia;

9) w załączniku nr 3 do rozporządzenia w pkt II „Ramowy program”:

a) podpunkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Część ogólna

Lp.	Temat	Liczba godzin
1	Przepisy krajowe i międzynarodowe regulujące przewóz towarów niebezpiecznych , w szczególności cel i zakres regulacji oraz praktyczne posługiwanie się przepisami	1
2	Klasyfikacja towarów niebezpiecznych , w szczególności zagrożenia stwarzane przez towary niebezpieczne, zasady klasyfikacji, rola właściwych władz w procesie klasyfikacji, przepisy szczególne dla poszczególnych klas, towary niedopuszczone do przewozu, odpady niebezpieczne, materiały wybuchowe i przedmioty z materiałami wybuchowymi (klasa 1), materiały promieniotwórcze (klasa 7)	4
3	Budowa i używanie opakowań , w szczególności ogólne zasady pakowania, rodzaje i kategorie opakowań, kodowanie opakowań, instrukcje pakowania, zasady doboru opakowań, badanie opakowań	2
4	Zasady oznakowania: – nalepki ostrzegawcze, – tablice barwy pomarańczowej, – znaki i oznakowania, – szczegółowe wymagania dotyczące oznakowania m.in. sztuk przesyłek, kontenerów, kontenerów-cystem, cystem przenośnych, MEGC, MEMU i pojazdów	3
5	Dokumentacja: – dokument przewozowy, – certyfikat pakowania kontenera, – raport o zdarzeniu zaistniałym podczas przewozu towarów niebezpiecznych, – roczne sprawozdanie z działalności w zakresie przewozu towarów niebezpiecznych	2
6	Szczególne warunki przewozu towarów niebezpiecznych: – przewóz towarów niebezpiecznych w ilościach ograniczonych i wyłączonych, – przewóz towarów niebezpiecznych na zasadach wyłączenia stosowania przepisów, – odstępstwa, ograniczenia przewozowe, – przewozy materiałów promieniotwórczych	3
7	Warunki przewozu, załadunku, rozładunku, manipulowanie ładunkiem: – przewóz w sztukach przesyłek, – przewóz towaru luzem, kontenery do przewozu towaru luzem, – pakowanie razem, – ładowanie razem	2
8	Obowiązki uczestników przewozu, kontrola przewozów, zasady odpowiedzialności za naruszenie przepisów o przewozie towarów niebezpiecznych i za szkody spowodowane takim przewozem	1
9	Ćwiczenia i konsultacje z zakresu obowiązków doradcy, w szczególności sporządzanie raportów powypadkowych, sporządzanie rocznego sprawozdania z działalności w zakresie przewozu towarów niebezpiecznych oraz sporządzanie planów ochrony towarów niebezpiecznych dużego ryzyka	6

- b) w podpunkcie 2 lit. a otrzymuje brzmienie:
 „a) przewóz drogowy

Lp.	Temat	Liczba godzin
1	Przepisy dotyczące przewozu drogowego: – przepisy krajowe i międzynarodowe dotyczące przewozu drogowego towarów niebezpiecznych	1
2	Dokumentacja: – dokumenty przewozowe w transporcie krajowym i międzynarodowym – zasady sporządzania, ćwiczenia, – instrukcje pisemne zgodne z ADR, – świadectwo dopuszczenia pojazdu ADR, – zaświadczenie ADR, – inne dokumenty wymagane przy przewozie drogowym towarów niebezpiecznych	1
3	Pojazdy: – wymagania konstrukcyjne dla pojazdów, – wymagania dotyczące skrzyń ładunkowych pojazdów, – pojazdy EX/II, EX/III, FL, AT, OX, MEMU, – wyposażenie jednostek transportowych (podstawowe, dodatkowe), – sprzęt gaśniczy, – oznakowanie jednostek transportowych przewożących towary niebezpieczne w sztukach przesyłek, luzem lub w cysternach	4
4	Załadunek i rozładunek: – mocowanie ładunku na pojeździe, – wymagania dotyczące załadunku i rozładunku niektórych towarów, w szczególności ograniczenia ilościowe, – zakazy ładowania razem (do jednego pojazdu) różnych towarów niebezpiecznych oraz towarów niebezpiecznych z żywnością, – zakazy ładowania razem – ćwiczenia	3
5	Przewóz w cysternach: – dobór cysterny na podstawie właściwości fizyko-chemicznych towaru, – charakterystyka cystern stałych, odejmowalnych, przenośnych, kontenerów-cystern, pojazdów-baterii oraz cystern napełnianych podciśnieniowo, – kodowanie cystern (zastosowanie), zasady hierarchii cystern, – wyposażenie konstrukcyjne i obsługowe cystern, – układy i urządzenia bezpieczeństwa stosowane w cysternach, – zasady załadunku i rozładunku cystern, stopień napełnienia cystern	3
6	Zagrożenia dla ludzi i środowiska spowodowane przewozem drogowym towarów niebezpiecznych; ratownictwo techniczne i chemiczne: – zagrożenia stwarzane przez towary niebezpieczne, następstwa zdarzeń, – organizacja systemu ratowniczo-gaśniczego, – powiadamianie o zdarzeniu, – zasady działań ratowniczych na miejscu zdarzenia, – analiza okoliczności i przyczyn zaistniałych zdarzeń, – ochrona środowiska	3
7	Szkolenie kierowców i innych osób związanych z przewozem: – rodzaje i zakres kursów, – dokumentacja z przeprowadzonych kursów	1

- 10) załącznik nr 4 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 2 do niniejszego rozporządzenia;
 11) załącznik nr 5 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 3 do niniejszego rozporządzenia;
 12) załącznik nr 6 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 4 do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Kursy z zakresu przewozu towarów niebezpiecznych rozpoczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia są prowadzone na podstawie przepisów obowiązujących w dniu ich rozpoczęcia.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem § 1 pkt 2, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

Minister Infrastruktury: *wz. R. Weber*

Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej: *M. Gróbarczyk*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Infrastruktury
oraz Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej
z dnia 21 listopada 2019 r. (poz. 2383)

Załącznik nr 1

ZAKRES, RAMOWY PROGRAM I MINIMALNY CZAS TRWANIA KURSU ADR

1. Kurs ADR początkowy

Lp.	Temat	Liczba godzin
1	Kurs podstawowy obejmuje tematy:	
	a) wymagania ogólne dotyczące przewozu towarów niebezpiecznych, w tym przepisy prawne, podstawowe definicje, szkolenie osób zaangażowanych w przewóz towarów niebezpiecznych oraz wyłączenia stosowania przepisów Umowy ADR	2
	b) główne rodzaje zagrożeń – podstawy klasyfikacji towarów niebezpiecznych, rozpoznawanie zagrożeń na podstawie nalepek i znaków	2
	c) informacje na temat ochrony środowiska i kontroli przewozu odpadów	1
	d) działania zapobiegawcze i środki bezpieczeństwa właściwe dla różnych rodzajów zagrożeń	1
	e) czynności, które należy podjąć po zaistnieniu wypadku, w szczególności w zakresie pierwszej pomocy, bezpieczeństwa ruchu drogowego, używania sprzętu ochronnego, w tym gaśniczego oraz środków ochrony indywidualnej	1
	f) oznakowania oraz umieszczania nalepek ostrzegawczych i tablic barwy pomarańczowej	1
	g) odpowiedzialność kierowcy i innych uczestników przewozu towarów niebezpiecznych	2
	h) przeznaczenie i sposób działania wyposażenia technicznego pojazdów, w tym wyposażenia przeciwpożarowego oraz wyposażenia ochronnego (ogólnego i indywidualnego) – wymagania i sposób użycia	2
	i) manipulowanie sztukami przesyłki i ich układanie, załadunek i rozładunek, w tym zakazy ładowania razem różnych towarów niebezpiecznych, ograniczenia przy przewozie z żywnością, środki ostrożności, które powinny być podjęte podczas załadunku i rozładunku towarów niebezpiecznych, oraz mocowanie i zabezpieczanie ładunku, a także wymagania wynikające z obowiązujących norm	2
	j) informacje na temat realizacji przewozu kombinowanego	1
	k) ograniczenia przejazdu przez tunele oraz postępowanie kierowcy podczas takiego przejazdu, w szczególności zapobieganie wypadkom, bezpieczeństwo, postępowanie w przypadku pożaru lub innych zagrożeń	1
	l) ochrona towarów niebezpiecznych	1
	m) dokumentacja wymagana przy przewozie towarów niebezpiecznych, w tym zawartość i zasady sporządzania dokumentu przewozowego	1

2	Kurs specjalistyczny w zakresie przewozu w cysternach obejmuje tematy:	
	a) zachowanie się pojazdów na drodze, z uwzględnieniem przemieszczania się ładunku	1
	b) wymagania dotyczące pojazdów i cystern, w szczególności: – pojazdy i ich wymagania techniczne, – budowa cystern i ich wyposażenie obsługowe i konstrukcyjne, – kody cystern, – rodzaje i terminy badań cystern	7
	c) ogólne wiadomości teoretyczne na temat różnych systemów napełniania i opróżniania cystern	2
	d) dodatkowe przepisy szczególne dotyczące używania pojazdów, w szczególności świadectw dopuszczenia pojazdu ADR, znaków dopuszczenia, oznakowania tablicami barwy pomarańczowej oraz umieszczania nalepek ostrzegawczych	3
3	Kurs specjalistyczny w zakresie przewozu materiałów i przedmiotów klasy 1 obejmuje tematy:	
	a) specyficzne zagrożenia stwarzane przez materiały wybuchowe i przedmioty z materiałami wybuchowymi	1
	b) szczególne wymagania, w tym zakazy, dotyczące pakowania i ładowania razem różnych materiałów i przedmiotów klasy 1	1
	c) wymagania dotyczące pojazdów EX/II i EX/III oraz MEMU	2
	d) przepisy szczególne dotyczące materiałów i przedmiotów wybuchowych, świadectwa dopuszczenia pojazdu ADR, oznakowania tablicami barwy pomarańczowej oraz umieszczania znaków i nalepek ostrzegawczych	4
4	Kurs specjalistyczny w zakresie przewozu materiałów promieniotwórczych klasy 7 obejmuje tematy:	
	a) specyficzne zagrożenia związane z promieniowaniem jonizującym	2
	b) szczególne wymagania dotyczące pakowania, manipulowania, ładowania razem i układania materiałów promieniotwórczych	3
	c) dodatkowe przepisy szczególne dotyczące materiałów promieniotwórczych, oznakowania tablicami barwy pomarańczowej oraz umieszczania znaków i nalepek ostrzegawczych	2
	d) szczególne środki bezpieczeństwa, które powinny być podjęte w razie wypadku z materiałem promieniotwórczym	1

2. Kurs ADR doskonalący

Lp.	Temat	Liczba godzin
1	Kurs podstawowy	14
2	Kurs specjalistyczny w zakresie przewozu w cysternach	6
3	Kurs specjalistyczny w zakresie przewozu materiałów i przedmiotów klasy 1	5
4	Kurs specjalistyczny w zakresie przewozu materiałów promieniotwórczych klasy 7	5
– w zakresie obowiązujących regulacji prawnych oraz nowych rozwiązań merytorycznych dotyczących przewozu drogowego towarów niebezpiecznych objętych ramowym programem kursu ADR początkowego		

3. Zajęcia praktyczne w zakresie udzielania pierwszej pomocy, gaszenia pożarów oraz postępowania w razie zaistnienia wypadku lub awarii

Temat nauczania	Cel nauczania	Treść nauczania	Sposób realizacji
Gaszenie pożarów	Nabywanie umiejętności posługiwania się gaśnicą, w szczególności w przypadku zdarzeń dotyczących towarów niebezpiecznych	Prezentacja zasad i sposobów posługiwania się gaśnicą	Ćwiczenia z instruktorem, z uwzględnieniem pisemnych instrukcji zgodnych z ADR
Pierwsza pomoc	Poznanie sposobów postępowania w przypadku obrażeń będących skutkiem oddziaływania towaru niebezpiecznego	Czynności, które należy podjąć odpowiednio do rodzaju obrażeń będących skutkiem oddziaływania towaru niebezpiecznego	Ćwiczenia z instruktorem
Postępowania w razie zaistnienia wypadku lub awarii	Uświadomienie skutków, które może spowodować wypadek lub awaria środka transportu przewożącego towary niebezpieczne, oraz przedstawienie wytycznych w zakresie odpowiedniego działania	Procedury powiadamiania i postępowania w przypadkach zagrożeń. Zasady postępowania w miejscu wypadku lub awarii, w tym stosowanie sprzętu ochrony ogólnej i indywidualnej. Zabezpieczenie miejsca wypadku lub awarii. Wykorzystanie możliwie wszystkich dostępnych informacji dotyczących towarów niebezpiecznych. Rozpoznawanie zagrożeń i sposoby ich usuwania. Działania zmierzające do ograniczenia skutków wypadku lub awarii. Wyposażenie i inne środki, które powinny być użyte w celu zminimalizowania zagrożeń	Ćwiczenia z instruktorem, z uwzględnieniem pisemnych instrukcji zgodnych z ADR

WZÓR

.....
(miejsowość i data).....
.....
(oznaczenie podmiotu).....
(nr w rejestrze podmiotów prowadzących kursy)**ZAŚWIADCZENIE NR.....¹⁾**
o ukończeniu kursu z zakresu przewozu towarów niebezpiecznychZaświadcza się o ukończeniu, w dniu, kursu²⁾: ADR początkowego³⁾:
..... ADR doskonalącego⁴⁾:
..... na eksperta ADN na eksperta ADN do spraw przewozu gazów na eksperta ADN do spraw przewozu chemikaliów doradcy⁵⁾:
.....
.....

przez Pana/Panią:

.....
(imię i nazwisko).....
(data i miejsce urodzenia).....
(nr PESEL⁶⁾).....
(podpis wystawiającego).....
(data otrzymania zaświadczenia
i podpis uczestnika kursu)

Objaśnienia:

- 1) Wpisać kolejny nr zaświadczenia łamany przez rok jego wydania oraz nr w rejestrze podmiotów prowadzących kursy.
- 2) Zaznaczyć właściwy rodzaj kursu poprzez postawienie znaku X.
- 3) Wpisać odpowiedni zakres kursu w ramach kursu ADR początkowego z podanych poniżej:
 - kurs podstawowy,
 - kurs specjalistyczny w zakresie przewozu w cysternach,
 - kurs specjalistyczny w zakresie przewozu materiałów i przedmiotów klasy 1,
 - kurs specjalistyczny w zakresie przewozu materiałów promieniotwórczych klasy 7.
- 4) Wpisać odpowiedni zakres kursu w ramach kursu ADR doskonalącego z podanych poniżej:
 - kurs podstawowy,
 - kurs specjalistyczny w zakresie przewozu w cysternach,
 - kurs specjalistyczny w zakresie przewozu materiałów i przedmiotów klasy 1,
 - kurs specjalistyczny w zakresie przewozu materiałów promieniotwórczych klasy 7.
- 5) Wpisać odpowiedni rodzaj szkolenia w ramach kursu doradcy z podanych poniżej:
 - kurs w zakresie części ogólnej,
 - kurs w zakresie części specjalistycznej – przewóz drogowy,
 - kurs w zakresie części specjalistycznej – przewóz kolejną,
 - kurs w zakresie części specjalistycznej – przewóz żeglugą śródlądową.
- 6) O ile został nadany. Jeżeli nie, to należy wpisać rodzaj i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość.

WZÓR

.....
(imię i nazwisko lub nazwa podmiotu)

.....
(adres zamieszkania albo siedziba i adres podmiotu)

.....
(NIP – o ile został nadany)

WNIOSEK**o wpis do rejestru podmiotów prowadzących kursy z zakresu przewozu towarów
niebezpiecznych**

Na podstawie art. 50 ust. 7 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów
niebezpiecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 382, z późn. zm.) wnoszę o dokonanie wpisu
do rejestru przedsiębiorców prowadzących kursy¹⁾:

- ADR początkowe i doskonalące
- na eksperta ADN
- na eksperta ADN do spraw przewozu gazów
- na eksperta ADN do spraw przewozu chemikaliów
- doradcy

.....
(imię i nazwisko lub nazwa podmiotu)

.....
(adres zamieszkania albo siedziba i adres podmiotu)

.....
(zakres kursów²⁾)

.....
(data i podpis podmiotu)

Objaśnienia:

- 1) Zaznaczyć właściwy rodzaj kursu poprzez postawienie znaku X.
- 2) Wpisać właściwy zakres kursu:
 - 1) w ramach kursu ADR początkowego i doskonalącego:
 - kurs podstawowy,
 - kurs specjalistyczny w zakresie przewozu w cysternach,
 - kurs specjalistyczny w zakresie przewozu materiałów i przedmiotów klasy 1,
 - kurs specjalistyczny w zakresie przewozu materiałów promieniotwórczych klasy 7;
 - 2) w ramach kursu doradcy:
 - kurs w zakresie części ogólnej,
 - kurs w zakresie części specjalistycznej – przewóz drogowy,
 - kurs w zakresie części specjalistycznej – przewóz kolejną,
 - kurs w zakresie części specjalistycznej – przewóz żeglugą śródlądową.

WZÓR

.....
(miejsowość i data).....
(oznaczenie organu).....
(nr w rejestrze podmiotów prowadzących kursy)**ZAŚWIADCZENIE****potwierdzające wpis podmiotu do rejestru podmiotów prowadzących kursy
z zakresu przewozu towarów niebezpiecznych**

Zaświadcza się o dokonaniu wpisu do rejestru podmiotów prowadzących kursy
w zakresie przewozu towarów niebezpiecznych

.....
(imię i nazwisko lub nazwa podmiotu).....
.....
.....
(adres zamieszkania albo siedziba i adres podmiotu).....
(NIP – o ile został nadany)jako podmiotu prowadzącego kursy¹⁾:

- ADR początkowe i doskonalące
- na eksperta ADN
- na eksperta ADN do spraw przewozu gazów
- na eksperta ADN do spraw przewozu chemikaliów
- doradcy

w zakresie:

.....
.....
.....
(zakres kursów²⁾).....
(podpis organu)

Objaśnienia:

- 1) Zaznaczyć właściwy rodzaj kursu poprzez postawienie znaku X.
- 2) Wpisać właściwy zakres kursu:
 - 1) w ramach kursu ADR początkowego i doskonalącego:
 - kurs podstawowy,
 - kurs specjalistyczny w zakresie przewozu w cysternach,
 - kurs specjalistyczny w zakresie przewozu materiałów i przedmiotów klasy 1,
 - kurs specjalistyczny w zakresie przewozu materiałów promieniotwórczych klasy 7;
 - 2) w ramach kursu doradcy:
 - kurs w zakresie części ogólnej,
 - kurs w zakresie części specjalistycznej – przewóz drogowy,
 - kurs w zakresie części specjalistycznej – przewóz koleją,
 - kurs w zakresie części specjalistycznej – przewóz żeglugą śródlądową.